

Finländska konstskatter

6-10 juni 2019

En specialresa för SAAB:s konstförening

Emil Wikströms ateljé i Visavuori

I försommarens skiraste grönska gör vi en resa till det inre av Finland. Från Åbo reser vi via Tavastehus och Tammerfors genom landskapen Egentliga Finland, Tavastland och Birkaland till familjen Serlachius högklassiga konstcentrum i Mänttä (ett finsk Louisiana i granskogen). I historiska Tavastehus besöker vi konstmuseet och slottet, grundat av Birger Jarl. Hugo Simbergs berömda fresker ser vi i Tammerfors domkyrka. I Mänttä tar vi del av sommarens utställningar, bl.a. med den amerikanske konstnären Matthew Day Jackson vars figurativa skulpturer vi får uppleva genom ett rollspel som har skapats för utställningen. En annan av resans höjdpunkter blir besöket i sekelskiftesskulptören Emil Wikströms vackra vildmarksateljé i Visavuori. I Ruovesi vid Näsijärvis vackra strand besöker vi även Runebergs källa, som inspirerade Johan Ludvig Runeberg till dikten "Vid en källa". Vi avslutar resan i Åbo med besök i Domkyrkan, Sibeliusmuseet och hos konstnären Jan-Erik Andersson och hans hustru Marjo Malin i deras mycket omskrivna konstnärshem Lövhuset (Life on a Leaf). En unik byggnad som bl.a. hämtat inspiration från Elsa Beskows sagoillustrationer och som har ingjutna utsmyckningar av konstnärsvänner från olika delar av världen. Ciceron på resan är Sandra Lindblom, ung konstvetare från Helsingfors, reseledare och guide är Ola Olsson från Mejt Resor.

Program:

Dag 1 Torsdag 6 juni.

Avresa kl 15 från SAAB med abonnerad buss

Samling kl. 17:50-18:10 i Värtaterminalen. Ola Olsson möter och delar ut biljetter. Kl. 18:20 ombordstigning på Silja Lines M/S Galaxie. Föredrag av Sandra Lindblom om Finlands konsthistoria kl 18:30 – 19:30 i konferensavdelningen på däck 5 i fören av fartyget. Kl. 20:00 tre rätters middag med två glas vin, kaffe och avec i restaurang La Tavolata på däck 7 mitt i fartyget.

Dag 2 Fredag 7 juni

Kl. 07:00 ankomst Åbo Färjeterminal.

Avstigning på egen hand. Vi återsamlas utanför terminalen där vår buss märkt Bengt Östman väntar.

Vi åker sedan mot Tavastehus med frukoststopp i Forssa. På Tavastehus konstmuseum får vi en guidad visning av deras tillfälliga utställning "Landskap" med finsk landskapsmålari från 1800-talet. Därefter guidad besök med lunch på Tavastehus slott, uppfört på 1200-talet efter Birger Jarls korståg.

Efter lunch på slottet besöker vi Tavastehus kyrka. Kyrkan som invigdes 1792 är ritad av Gustav III gunstling Louis Jean Desprez och ett av de mest renodlade exemplen på klassicistisk arkitektur från den gustavianska eran.

Ankomst till Tammerfors på eftermiddagen.

Här besöker vi den vackra domkyrkan ritad i nationalromantisk stil av den åländske arkitekten Lars Sonck. I kyrkan uppförd i grå granit ser vi Hugo Simbergs berömda

Tavastehus slott

Del av Hugo Simbergs frescomålning i Tammerfors domkyrka

freskomålningar från början av 1900-talet .Incheckning på centrala Scandic Tampere Koskipuisto. Gemensam middag på hotellet.

Dag 3 Lördag 8 juni

Efter frukost fortsätter vi till Mänttä.

Pappersbrukspionjären Gustaf Adolf Serlachius lämnade 1868 Tammerfors och sin tidigare kompanjon Fredrik Idestam (Nokias skapare) och grundade träindustrierna i den väglösa vildmarken vid forsen i Mänttä. Här byggde han upp en av världens främsta pappersindustrier och en hel stad.

Serlachius var även en stor konstmecenat och skapade en stor konstsamling som kom att utökas av hans efterträdare och brorson Gösta Serlachius. Denne grundade en konststiftelse som driver utställningsverksamheten vilken år 2014 utökades med närmare 5.000 kvadratmeter genom invigningen av den nya utställningspaviljongen "Gösta".

Vi inleder vårt besök i Mänttä med Vita huset, det gamla huvudkontoret som idag fungerar som museum över pappersbruket men även det har samtidskonstutställningar. Efter förmiddagskaffe besöker vi brukskyrkan med konstnärlig utsmyckning av Alvar Cawén och Hannes Autere.

Därefter tar vi oss den nya utställningspaviljongen Gösta och den intilliggande herrgården. Här väntar lunch och sedan sedan guidning av de aktuella utställningarna.

Under vårt besök visas fem utställningar:

-Matthew Day Jackson: *Varelslikt bekant*.

Till den amerikanska konstnären Matthew Day Jacksons (f. 1974) mångfacetterade

produktion hör skulpturer, målningar, kollage, fotografier, teckningar, video, performans och installationer. Den första utställningen av Jackson som ordnas i Finland är en överblick över hans figurativa skulpturer, som man får uppleva genom ett rollspel som har skapats för utställningen.

-Johanna Lecklin: *Det var en gång, på den här platsen*. Johanna Lecklins (f. 1972) utställning borrar sig ner i en smärtpunkt i Finlands historia, inbördeskriget, och utforskar möjliga följder och spår av händelserna år 1918. Hon söker fram berättelser och händelser ur historien med vilkas hjälp man kan berätta också om nutiden.

-*Herrgårdens klassiker*. I konstmuseet Göstas herrgårds nya samlingsupphängning presenteras klassiker ur Finlands guldålder och den gamla europeiska konsten samt nyare pärlor ur den finländska modernismen och nutidskonsten som ägs av Gösta Serlachius konststiftelse.

- *Olli och Bucklan -- Paret Ehrströms liv och konst*. Konstnärsparet Eric O. W. Ehrström och Olga Gummerus-Ehrström hör till de okända inom den finländska konsthistorien. En stor del av verken och skisserna som finns att se på utställningen är utställda den första gången.

-*I fjärran en sval skugga* -- En liten utställning om färg, en utställning Färg kan man inte beröra. Men den berör emellertid oss på många olika sätt. Hur ser vi färgen och hur påverkar den oss? Hur syns färgpigmentens utveckling genom konstens historia, eller vilken sorts betydelser har den röda färgen laddats med? Utställningen lyfter fram pärlor av färganvändning ur Serlachius konstsamling.

På vägen tillbaka till Tammerfors besöker vi sedan Runebergs källa i Ruovesi, vackert belägen vid Näsijärvis strand. Under sin tid som informator för kapten af Enehjelms barn på Ritonemi herrgård i Ruovesi år 1825 kom nationalskalden Johan Ludvig Runeberg bl.a. att finna inspiration till Fänrik Ståls sägner. Sandra läser Runebergs dikt *Vid en källa*.

Tillbaka i Tammerfors är det fri kväll med middag på egen hand eller om man vill gå ut tillsammans med Ola och Sandra.

Emil Wikströms vackra ateljé belägen på en udde i Vånå sjö

guidar i den vackra kyrkan uppförd i tyskbaltisk tegelgotik. Vi ser bl a Karin Månsdotters gravkapell och Robert Wilhelm Ekman freskomålningar från 1800-talet med motiv ur den finska kyrkohistorien.

Efter tid för eftermiddagskaffe besöker vi sedan Sibeliusmuseet. Jean Sibelius testamenterade stora delar av sitt

Den prisbelönta utställningspaviljongen Gösta i Mänttä

kvartlåtenskap till Åbo Akademi. Här får guidad visning i museet som berättar om Sibelius liv och verk.

Vid de gamla universitetskvarteren träffar vi sedan konstnären Jan-Erik Anderssons som visar sin installation *Pehr Kalm Revival* från 2012. Det omtalade konstverket invigdes i samband med Åbo Akademis 100-årsjubileum. Andersson som kallar sitt verk för ett miljökonstverk har här återskapat en del av den trädgård med växter från Nordamerika som Linnélärjungen Pehr Kalm skapade som botanisk trädgård åt universitetet i Åbo.

Vi avslutar sedan vår resa med ett besök hemma hos Jan-Erik Andersson och hans hustru Marjo Malin i deras fantastiska hem, Lövhuset (Life on a Leaf) på Hirvensaloön. Huset är ett allkonstverk inspirerat av bl.a. Elsa Beskows sagor och med en grundplan i form av ett löv. Hemmet pryds bl.a. av ingjutna utsmyckningar av konstnärskollegor från olika länder. Jan-Erik och Marjo bjuder på ett glas vin och berättar om byggnaden.

Kl. 20:15 avresa med Silja Lines M/S Baltic Princess. Middag (smörgåsbord med öl/vin) på båten.

Dag 5 måndag 10 juni

Kl. 05.10 – 06:10 frukost. Kl. 06:10 ankomst Stockholm Värtahamnen.

Kl. 06:30 avresa med abonnerad buss. Ankomst Linköping (SAAB) ca kl 09:30.

Sandra Lindblom är en ung konstvetare och konstpedagog som är verksam på flera museer i Helsingforstrakten. Till hennes intressen hör bland annat finsk samtidskonst, kvinnliga konstnärer samt konst från sekelskiftet 1900.

Resfakta:

Pris: 8 375 SEK per person i delad dubbelhytt med fönster på båtresorna och delat dubbelrum på hotellen.

Tillägg: Enkelhytt med fönster och enkelrum på hotell. 1600 SEK

I priset ingår: transfer Linköping (SAAB) – Värtahamnen t&r, Stockholm – Åbo t&r med Silja Line med del i tvåbädds fönsterhytt, tre rätters middag med två glas vin, kaffe och avec på utresan och smörgåsbord med vin/öl på hemresan, frukost i samband med båtresorna, två nätter i delat dubbelrum på trestjärniga Scandic Tampere Koskipuisto, en middag (dryck tillkommer), hotellfrukostar, tre luncher, en förmiddagskaffe, vin och tilltugg i Lövhuset, samtliga transporter och inträden enligt program.

Bokning: info@mejtresor.se tel. 0704-220174

Mejt Resor AB är medlem i Svenska Resebyråföreningen, SRF, och har tecknat resegaranti hos Kammarkollegiet. Vi förbehåller oss rätten till ändringar i programmet.

Länkar:

Serlachiusmuseerna - www.serlachius.fi/se

sibeliusmuseet - <http://www.sibeliusmuseum.fi/sv/>

Emil Wikströms Visavuori - <https://www.visavuori.com/>

Jan-Erik Andersson - www.anderssonart.com

Jan-Erik Anderssons miljökonstverk Pehr Kalm Revival http://web.abo.fi/pressmaterial/finaali_ilman_taustaa.pdf

Lövhuset